

Suæ Mariam singulares et eximiae virtutes supra angelos extulerunt.

Thème 33.

158-162. — Ubinam gentium fidelem amicum reperias? — Pridie diei sabbati, Josephus et Nicodemus Jesu corpus sepelierunt. — Hominum gratia mortuus est Jesus-Christus. — Priscos apud Romanos, senes ferè deorum more colebantur. — Annibal parum vini potabat. — Ivit obviam Jacobo Josephus, flensque eum amplexus est. — In Mesopotamiam ivit Jacobus, ibique annos viginti mansit. — Ægyptus vicinis regionibus frumentum suppeditabat; quapropter eo ierunt Jacobi filii. — In montem Nebo ascendit Moyses, atque indè Promissam Terram conspicatus est. — Magi, qui per Hierosolymam iter fecerant, haud eadem via abierunt. — Nusquam gentium hominem sua sorte contentum invenies. — Cato, sui fratris causâ, valde periculosum iter suscepit. — Judas Machabæus ejusque milites leonum instar dimicabant. — Pyrrho cuncta ferro et igni vastanti obviam ivit consul Levinus. — In insula Creta sanctus Paulus Evangelium prædicavit; ibi haud diu commoratus est; Titum vero sibi carum discipulum ibi reliquit. — Festum sancti Mauri, primi discipuli beati Benedicti, decimo octavo calendas februarii, id est, quinto decimo januarii die celebratur.

Thème 34.

158-162. — Alexander Parmenionem misit Damascum, ubi Darii gaza erat. — Magnam olei ac vini, necnon et aureorum malorum, citreorum aliorumque fructuum copiam fert insula Corcyra. — Dionysius Junior, Syracusis pulsus, eo vi iterum intravit. — Socrates, pridie quam mortuus est, admodum tranquillè dormiebat. — Undique per septem inopiæ annos, frumenti emendi causâ, in Ægyptum itum est. — Coriolanus, ma-

tris suæ gratia Romanis injuriam ab illis acceptam condonavit. — Christiani pridie diei festi Assumptionis beatæ Virginis Mariæ jejunant. — Nulla est regio ubi feracius sit solum quam in Ægypto. — Rebus adversis, ait quidam auctor, amici falsi hirundinum more evolant. — Assyriæ rex Hierosolymam non intravit, et quâ venerat, eâ reversus est. — Satis frumenti gignit Peruvia; ibi multum auri et argenti reperias. — Cyrus, postridie quam proelium cum Babyloniis et Lydis commisit, in urbem Sardes processit. — Toto in imperio, minus autem Romæ quam alibi, desideratus est imperator Adrianus. — Nusquam gentium, aiebat Micipsa, amicos fratribus tutiores reperias. — Sanctus Lupus, pontificiis vestibus indutus, obviam ivit Attilæ, Hunnorum regi, qui se ipse Dei Flagellum dicebat.

Thème 35.

163-165. — Multum orizæ, millii, sacchari, thuris et casiae producit India (ou multam orizæ, etc., copiam producit). Aliquantulum aquæ, et dein paululum panis propheta Elias a quadam vidua poposcit. — Deus Geodeoni dixit: Tibi sunt nimis multi milites. — Quanti Titum faciebant Romani! — Quanto bestiis homo suâ naturâ præstat! — Judæis propheta dicebat: Multum sevestis, et parum collegistis. — Jesu Christi gratiam, sanguinis ejus pretium, nunquam nos satis magni faciemus. — Ajax Ulyssi dicebat: Quid tu Achillis petis clypeum, cujus pondus te obruat? — Quanti æstimabatur Alexandri equus, Bucephalus nomine? Tredecim talentis? Quanti valebat talentum? Mille nummis (ou scutis). — Quis Jesu Christi amorem in homines non miretur? — Plurima parit scelera divitiarum cupiditas. — Regis Persennæ scribam pro rege ipso Mucius Scevola occidit. — Judæis, Jesum Christum illis commonstrans, dixit Pilatus: Ecce Homo. Nos vero sæpe dicamus: Ecce Homo Deus quem nostra delicta cruci affixerunt. — Væ nobis quia peccavimus! — Quin Charidemi consilio parebat

Darius? — Quot populos sanctus Paulus ad fidem adduxit!

Thème 36.

163-165. — Veteres magnam simplicitatem cum magna dignitatesociabant. — Quam modestuserat Turennius! — Multo malebat rex Cyrus amari quam formidari a sibi subditis. — Davidem loquentem audiens Eliabus, valdè iratus dixit illi: Quid hic agis? Quin tu ad tuum gregem redis? — Jacobi filii, Josephum suum fratrem accedentem videntes, inter se dixerunt: En somniator noster: istum interficiamus. — Heu! quam diuturnum est meum exilium! — O coelestis Jerusalem! quam jucunda est cordi meo tui memoria! — Nabal a Deo percussus mortuus est. — Paulo post David Abigailem uxorem duxit. — Quantum Galli sanctum Ludovicum revereabantur ac diligebant! — Magni nostrà refert quod in aeternum maneat acquirere. — Plerisque juvenibus voluptatum ardor exitio est. — Omnibus nota sunt Catonis suum in fratrem amor, ejusque erga rempublicam studium. — Pro Juda, qui, prodito suo Domino, sese suspenderat, sanctum Mathiam elegerunt apostoli. — Erat Socrates, ut falsorum numinum cultor, veri amantissimus. — Sint adolescentes paulo magis temperantes, fientque erga egenos multo beneficentiores.

Thème 37.

163-165. — Quam suave est Domino servire! — Quænam regio plus hordei, orizæ et frumenti gignit quam Egyptus? — Alexander in prælio propè Granicum leviter vulneratus est. — Quanti constat momentanea voluptas! — Onias, Judæ Machabæo Jeremiam ostendens, illi dixit: Ecce Jeremias qui huic populo totique sanctæ civitati multum exorat. — Dicit mundus: Væ pauperibus! Contra exclamat Jesus Christus: Væ vobis divitibus. — Jacobus, pavore percussus, exclamavit: Quam terribilis

est locus iste! — Multa mala aurea fert Lusitania. — Varroni sat magna forsitan fortitudo, sed parva prudentia inerat. — Samson multo plures Philisthæos interfecit moriens quam vivus occiderat. — Rex Childebertus, die quâdam assium aureorum sex millia misit ad sanctum Germanum, cujus in pauperes amorem noverat. — Athenienses suo libertatis amore claruerunt. — Josue fœdus Deum inter et Israelitas renovavit. Paulo post obiit, centum et decem annos natus. — Quantam fidem exhibuit Abrahamus! Heu me miserum! exclamabat Jeremias propheta. — Sancti præsulis Præjecti loco, sicarii sanctum abbatem Damarinum trucidarunt. — Populo respondit Roboamus: Pater meus vos virgis cecidit; ego vero vos cædam scorpionibus.

Thème 38.

166-170. — Quisnam Deo magnificum templum ædificavit? Salomon, Davidis filius. — Quoto die Deus solem, lunam et stellas creavit? Quarto die. — Uter eloquentior est, Demosthenesne an Cicero? Nescio. — Quis Jesum Christum prodidit? Judas. Juda perfide, quem tu prodidisti? tuum Dominum. — O Roboame, cujusnam intererat senum consilio parere? Meâ. — Tobias iter suscepturus ducem fidelem quæsivit. — Corpus in Dei legem rebellans castigandum est. — Juvenes ad laborem sunt incitandi. — Biberuntne Jacobus et Joannes calicem quem Jesus Christus biberat? biberunt. — Num in Jesu Christi regno duas primas sedes obtinuère? Non obtinuère. — Quisnam Xerxem, Persarum regem, occidit? Artabanus, unus ex illius ducibus. — Quisnam Xerxis mortem ultus est? Artaxerxes, ejus filius, cui etiam insidiabatur Artabanus. — Duos inter latrones Jesus Christus expiravit: quoto erat hora? Post meridiem tertiam (ou tertia pomeridiana). — Quânam re Lacedæmoniis interdixerat Lycurgus? Auro et argento. — Nonne mortuus est Elias propheta? Non mortuus est. — Quoto anni mense celebratur festum Resurrectionis Do-

mini Nostri Jesu Christi a mortuis? Mense martio vel aprili.

Thème 39.

166-170. — Jesus Christus in cælum ascensurus, Bethaniam suos duxit discipulos. — Diligendi sunt fratres nostri, eorumque vitia sunt perferenda. — Jesu Christi mysteriis et exemplis studendum est. — Populo dicere ausus est Pilatus: Utrum dimittam, Jesumne an Barabam? — Quis Jesum Christum ter ejuravit? Petrus. — Debilis discipule, quem tu ejurasti? Deum tuum. — Quid sibi parant peccatores dæmoni serviendo? Inferos. — Quid tituli appetebat Alexander? Dei titulum. — David, cum Goliatho decertaturus, baculum suum, suam fundam et quinque perpolitos lapides sumpsit. — Fugiendæ sunt desidia omnesque peccandi occasiones. — Caro jejunio domanda est. — Cupiditatibus resistendum, et adversus Satanam luctandum est. — Quinam Jesum Christum Judæis traditum dereliquerunt? Apostoli. Apostoli infelices quemnam vos dereliquistis? ducem regemque vestrum. — Quânam re Adamo et Evæ interdixerat Deus? Arboris unius fructu. — Quoto anno crematum est sancti Claudii corpus quod multa per sæcula integrum servatum fuerat? anno millesimo septingentesimo nonagesimo tertio. — Devicitne Pompeium Cæsar? Devicit. — Nùm sui generi caput videns lacrymas cohibere potuit? non potuit. — Quoto anno expugnata est a Mahumete secundo urbs Constantinopolis? anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo tertio.

Thème 40.

139-170. — Alexandriam, ad refellendum Arianorum errorem, ivit sanctus Antonius. — Sanctus Lucianus vitam libros transcribendo tolerabat. — Timoleon Carthaginenses, qui tamen omnium orbis populorum fallacissimi habebantur, solertissimè delusit. — Homo

constat corpore et anima quæ mirum in modum conjunxit Deus. — Tobiae dixit Raphael angelus: In Mediam tuam ducam filium, atque inde illum reducam. — In montem Calvarium ductus est Jesus, ibique duos inter latrones crucifixus est. — Darius primus se hominum optimum ac pulcherrimum dicebat: quanta ostentatio! — Quinam Jesum Christum crucifixerunt? milites. O barbari, quem vos cruci affixistis? judicem ac Deum vestrum. — A quo trucidatus est Philippus, Macedoniae rex? A Pausania, juveni Macedone, qui illum sica confecit, atque ipse extemplo est discerptus. — Mille et quingentos duntaxat passus ab Italia distat Sicilia. — Qui Samsonem apprehendere jussi fuerant, hunc duobus crassis novisque funibus vinctum e spelunca eduxerunt. — Nonne ipsi philosophi illis libellis, quos de contemnenda gloria scribunt, nomen suum inscribunt?

Thème 41.

139-170. — In Ægypto plerumque octobri aut novembri mense fit sementis, mense autem martio aut aprili frugum fit perceptio. — Carthago sexcentos annos maris (ou mari) potita est. — Magi humi se prostraverunt, ut Jesum Christum in stabulo natum adorarent. — Imperator Vespasianus voluit per Græciam iter agere, ut Alexandria Romam rediret. — Labanus, ad Eliezerem accedens, ait illi: Ingredere; cur stas foris? — In Hispania minus frumenti quam vini et olei colligitur. — Manna quod pridie diei sabbati colligebatur, biduum servabatur incorruptum. — Plures episcopi, pauperum gratiâ qui fame cruciabantur, vasa sacra vendiderunt. — Virgilium et Horatium, poetas latinos, Gallici poetæ imitati sunt. — Nimio pluris terrestres divitiæ, nec satis magni bona fiunt cælestia. — Prava sæpius quam bona exempla imitatur. — Pompeius, Ptolemæi Alexandriae regis jussu, sub conjugis suæ suorumque liberorum oculis, pugione perfossus est. — Decem annos regnavit imperator Vespasianus; sui ei filii per ordinem successerunt. —

Quantum distat a Parisiis urbs Burdigala? centum quadraginta quatuor leucas. — Multo sanguine Pœnis victoria stetit. — Alexander equo per Babylonem vectus est.

Thème 42.

139-170. — Achilli dicebat Ulysses : Cur potentem urbem Trojam dubitas subvertere? — O Juda, quod Maria Magdalene effudit unguentum quanti tu facis? trecentis denariis : quanti autem Jesum Christum? triginta. Quanta est tua cœcitas! — Quanto ceteris populis feliciores sunt christiani! — In montem ascendit Moyses manu tenens virgam quâ Deus tot miracula patraverat. — Artaxerxes omnium suæ ætatis hominum formosissimus habebatur; sed multo magis collaudabantur ejus benignitas ac munificentia. — Jesus Christus, Deus et homo, opprobriis saturatus est; at quanto ante id prænuñtaverant prophetæ! — Medicam artem parvi faciebat Tiberius. — Heliogabalus Romanorum ergâ Alexandrum suum fratrem studium videns cœpit illum odio habere, illumque neci dare voluit. — Abdalonymus suam propter virtutem solio dignus æstimatus est. — Judæi pro sceptro arundinem et pro diademate spineam coronam Jesu Christo dederunt. — Moyses Israelitis dixit : Isto vesperere edendam carnem vobis daturus est Dominus, cras autem pane vos satiaturus est. — Semper æqua peccato poena irroganda est. — Creatis bonis utendum, non autem abutendum est. — Pridie nonas aprilis, scilicet quarto die mensis aprilis sanctum Isidorum Hispalis in Hispania antistitem, celeberrimumque Ecclesiæ doctorem honoramus.

Thème 43.

139-170. — Galli gallinacei cum sole eunt cubitum. — Injurias ferendo majorem laudem quam ulciscendo mereberis. — Viginti talentis unam orationem Isocrates vendidit. — Duodequadraginta annos tyrannus Syracusa-

norum fuit Dionysius. — Per annos quatuor et viginti primo bello punico certatum est. — Hæc omnia intra decem annos perfecta sunt. — Nimium boni est cui nihil est mali. — Virtutem omnibus rebus multo antepono. — Num infelix est Fabricius, quod agrum suum ipse fodit. — Uter nostrum popularis est : egone an tu? — Num quid novi hodie ad forum processit? — Quâ re imprimis abstinendum est? mendacio. — Cui rei studuit? nulli rei bonæ. — Chrysogonus vas Corinthium magno pretio mercatus est. — Graculus se pavonum immiscuit gregi. — Homo doctus divitias in se habet. — Sua populo romanæ libertas magno stetit. — Familiarem meum tibi commendo : rebus omnibus ejus consule. — Annibalem sui cives e civitate ejecerunt. — Tria videnda sunt oratori. — Suo cuique utendum est iudicio. — Omnia sunt incerta, cum a jure discessum est. — Maximè admiramur eum qui pecuniâ non movetur. — Iphicrates cuius admirationem sui injiciebat. — Tullia, viâ quæ postea viâ Scelerata dicta est iter faciens, patris sui corpus pedibus conculcavit.

Thème 43 bis.

170 bis et ter (1). — Populus judæus unanimi voce exclamavit : Crucifigatur Jesus. — Gabriel angelus Zachariæ dixit : Ne timeas; filium qui coram Domino magnus erit uxor tua concipiet et pariet. — Pauperem ne contemnat dives. — Frumentum Dei sum, exclamabat

170 bis et ter. — Le peuple juif s'écria d'une voix unanime : Que Jésus soit crucifié. — L'ange Gabriel dit à Zacharie : Ne craignez point; votre épouse concevra et enfantera un fils qui sera grand devant le Seigneur. — Que le riche ne méprise point le pauvre. — Je suis le froment de Dieu, s'écriait S. Igna-

(1) La plupart de ces phrases sont extraites des thèmes 48 à 51. Nous les plaçons ici, parce que c'est après le n° 170 que sont transposées dans la nouvelle édition de notre *Grammaire latine simplifiée* les règles se rapportant à ce sujet.

sanctus Ignatius, utinam ferarum dentibus molar! — Quis credat? Nero, initio regni sui, ad lenitatem propensus videbatur. — Dixit Assuerus: Advocetur Aman, et quod ab ipso expetit regina faciat. — Fili mi, ait Sapiens, vinum ne aspicias, cum splendet in poculo: jucunde quidem illabitur, sed postremo serpentis instar mordet. — Suis validis mœnibus ne confidat Babylon: istam quippe urbem evertere statuit Dominus. — Absalon, fili mi, fili sui Absalon, utinam pro te ego moriar! — Quisnam suis inimicis non ignoscat, cum Jesum Christum videt suis pro tortoribus orantem. — Ego libenter tecum colloquar.

Utinam dives quilibet, veluti Jobus, possit dicere: Pauperibus quod a me postulabant, non ego denegavi. — Abrahamus Lotho dixit: Ne sit, quæso, ullum jurgium inter me et te, meos inter pastores et tuos. — Quis nonnullorum divitum erga pauperes acerbiter non vituperet? — Salomoni filio suo qui post se regnaturus erat, dixit David: Sapientiam tibi det Dominus; suam legem fideliter servare te edoceat. — Dixit Ruben fratribus suis: Nolite Josephum occidere, hunc potius in istam cisternam projicite; at manus vestras vestri fratris sanguine ne con-

ce; puissé-je être moulu par les dents des bêtes. — Qui le croirait: Néron, au commencement de son règne, paraissait porté à la douceur. — Assuérus dit: Qu'on appelle Aman, et qu'il fasse ce que la reine désire de lui. — Mon fils, dit le Sage, ne regardez point le vin lorsqu'il brille dans le verre; il entre agréablement, mais il mord à la fin comme un serpent. — Que Babylone ne compte point sur ses fortes murailles; car le Seigneur a résolu de la détruire. — Absalon, mon fils; mon fils Absalon, s'écriait David, que ne puis-je donner ma vie pour la tienne! — Qui ne pardonnerait pas à ses ennemis, en voyant Jésus-Christ prier pour ses bourreaux? — Je m'entretiendrais volontiers avec vous.

Fasse le ciel que tout homme riche puisse dire comme Job: Je n'ai point refusé aux pauvres ce qu'ils me demandaient. — Abraham dit à Loth: qu'il n'y ait point, je vous prie, de dispute entre vous et moi, et entre vos pasteurs et les miens.

taminetis. — Quis Jesu Christi amorem in homines non miretur? — Pythagoræ scholam petant juvenes; dicet eis: Verbis parce utimini, multum audite.

Vestras portas, o Tyrii, Alexandro ne claudatis: scitote Dominum huic principi vestram urbem tradidisse. — Josuæ Moyses respondit: Utinam Dominus suum in omnes effundat spiritum, ut omnem populum ego prophetantem audiam. — Cui Dominus benedixit populo, huic ne male precetur Balaamus. — Quisnam cum Jesu Christo in terris pati nolit, ut cum ipso in cælis regnet?

Thème 44.

174-174. — Credimus Jesum Christum a mortuis resurrexisse, illumque jam non esse moriturum. — Non te fugit Neronem, qui Christianos persecutus est, crudelissimum fuisse. — Audio Primum Romam venire, in Italiam jam advenisse Mucianum; prævideo Vespasianum mox imperatorem electum iri. — Nobis credendum est nos sine Christo nihil facere posse. — Dicebat Demaratus Spartæ legem regibus prævalere. — Nùm te fugiebat Hispanum fuisse imperatorem Trajanum? — Scisne Alexandrum Severum, imperatorem romanum, templum Jesu Christo ædificare voluisse? — Videntes Philistæi occisum

— Qui ne condamnerait pas la dureté de certains riches envers les pauvres? — Que le Seigneur vous donne la sagesse, dit David à son fils Salomon, qui devait régner après lui; qu'il vous apprenne à garder fidèlement sa loi. — Ruben dit à ses frères: Ne tuez point Joseph, jetez-le plutôt dans cette citerne; mais ne souillez pas vos mains du sang de votre frère. — Qui n'admirerait l'amour de Jésus-Christ envers les hommes! — Que les jeunes gens aillent à l'école de Pythagore; il leur dira: Parlez peu et écoutez beaucoup. — Tyriens, ne fermez point vos portes à Alexandre; sachez que le Seigneur lui a livré votre ville. — Moïse répondit à Josué: Que le Seigneur ne répand-il sur tous son esprit, pour que j'entende tout le peuple prophétiser! — Que Balaam ne maudisse point le peuple que le Seigneur a béni. — Qui refuserait de souffrir avec Jésus-Christ sur la terre, pour régner avec lui dans le ciel?

fuisse e suis strenuissimum, terga verterunt. — Angelus Zachariæ dixit : Tibi prænuntio tuam uxorem filium, quem Joannem vocabis, esse concepturam atque parituram. — Tobias Domini templum iterum ædificatum iri prædixit. — Me pœnitet, Domine, quod te offendi. — Athenienses piguit quod Socratem capite damnaverant. — Haud te fugit Darium, Persarum regem, ab Alexandro victum fuisse. — Jacobi filii se pastores esse regi Pharaoni responderunt. — Audio Pertinacem imperatorem a prætorianis militibus esse interfectum; haud me fugit Julianum nummis abundare, suspicor hunc imperium empturum esse. — Athenienses Phocionem nunquam ridentem aut flectentem viderunt.

Thème 45.

171-174. — Non te latet Jesum Christum futurorum honorum Pontificem a sancto Paulo vocari. — Quis unquam suspicatus fuisset Salomonem, qui hominum sapientissimus habitus fuerat, idola esse culturum? — Dario respondit Alexander sibi illius pecunia non opus esse. — Sanctum Paulum non fugiebat pastoris oculum esse gregris salutem. — Nos edocuit Evangelium Judam proditorem unum ex duodecim Jesu Christi apostolis fuisse. — Xerxem seriùs poenituit quod Demarato fidem non adhibuerat. — Nemo nescit ab Annibale pluries victos esse Romanos, et postea à Scipione Annibalem fuisse devictum. — Ingenue fatebatur Darius primus se suo equisoni atque equo suo sceptrum debere. — Perhibent nonnulli auctores Jugurtham ad Marii currum alligatum mentem amisisse, et dein in carcerem fuisse conjectum. — Eliezer Deo gratias egit quod prosperum iter sibi impertierat. — Miror et gaudeo quod ad me tua manu scripsisti. — Pharaonem poenitere debuit quod Hebræos insecutus fuisset. — Non te latet Constantinum, qui primus imperator christianus habetur, imperii sedem Byzantium, quam Constantinopolim cognominavit, transtulisse. — Sancti Pauli epistolas legendo, didici sanctum Lucam medicum

fuisse. — Philistæi, Samsonem duobus crassis vinctum funibus accedentem videntes, illi obviam ierunt jubilando.

Thème 46.

171-174. — Latinus Pacatus imperatori Theodosio gratulabatur quod suo exemplo Romanorum lapsos mores restituisset. — Ciceronis libros tibi probari gaudeo; mihi pergratum est quod diligenter eos lectitas. — Sanctus Ignatius, famelicos leones rugientes audiens, summo perlusus est gaudio. — Moyses, populum circa vitulum aureum saltantem videns, vehementius iracundia exarsit. Sanctus Ludovicus captivus Sarracenis respondit : Scitote Galliæ regem pecunia non redimi. — Censebat Cato Romam, quandiù staret Carthago, haud tutam fore. — Nos edocet Seneca se sibi unguentis interdixisse. — Scimus Tiberium de Jesu Christi miraculis audisse, illumque Christianos non fuisse insecutum. — Asdrubal suo interrito animo ostendit se Amilcaris filium et magni Annibalis fratrem esse. — Procul dubio non te latet Marium e suo egressum carcere se contulisse in Africam, et postea Romam illum rediisse, eoque cædem tulisse ac vastationem. — Sejanus, Tiberii minister, Romanorum sanguinem profundit : sciat iste semet olim a tortore strangulatum iri. — Futurum fuisse creditur ut succederet Augusto Marcellus, nisi immaturo interitu sublatus fuisset. — Agnovit tandem rex Babylonis se a Belis sacerdotibus decipi.

Thème 47.

171-174. — Noemus homines ad pœnitentiam agendam invitabat; at nos edocet Moyses illum non auditum fuisse. — Cato, omni senatu censebat delendam esse Carthaginem. — Scythes Anacharsis Soloni dicebat : Miror quod Athenis deliberent sapientes, stultique dijudicent. — Socrates accusatus est quod novas superstitiones introduceret. —

Pyrrho responsum est ipsum, quamdiù in Italiã versaretur, pacem cum Romanis non esse habiturum. — Insultabant Tyrii Macedonibus, quos, jumentorum more, dorso onera portantes videbant. — Quis patrem suas aves alentem suosque deserentem liberos unquam in terris vidit? — Quisnam ergo a Patre cælesti istud timeat? — Sanctus Thomas a suis condiscipulis mutus bos cognominabatur. Albertus Magnus dixit eis: Vobis prænuntio doctos hujuscæ bovis mugitus totum per orbem olim esse personituros. — Dominus Rebeccæ significavit duos ipsius filios duorum populorum fore duces, et juniori natu majorem subjectum iri. — Alexander in morbum incidit, seque mox moriturum esse cognovit. — Vos non fugit Judæos, Jesum Christum occidendo, omnium scelerum maximè nefarium commisisse. Numquid animadvertistis hunc populum cæteris nequaquam commisceri? Pro certo habete illum christianam religionem olim esse amplexturum.

Thème 48.

175-176. — Alexandro ita scripsit Parmenio: Tibi suadeo, o rex, ut a Philippo medico tuo tibi caveas. — Jesus Christus Lazarum e tumulo jussit prodire. — Cainus, post Abelis cædem, timebat ne interficeretur. — Sanctus Ignatius metuebat ne a feris non voraretur. — Romanis dissuasit Regulus ne captivos Pœnos dimitterent. — Tobias sæpiùs suo filio dicebat: Cave ne Deum offendas. — Marcus Aurelius operam dabat ut miseris subveniretur. — Israelitæ Josuæ responderunt: Non commitemus ut derelinquamus Dominum, externaque numina colamus. — Impedierunt seniores ne a plebe Jeremias trucidaretur. — Deus Adamo et Evæ præceperat ne de unius arboris fructu comederent. — Exclamabat sanctus Ignatius: Nihil impedit quin ego Jesum Christum adeam. — Per Lysandrum non stetit quin triginta tyranni in pristinum statum restituerentur. — Populus Judæus unanimes voce exclamavit: Crucifigatur Jesus. — Gabriel angelus Zachar-

riæ dixit: Ne timeas: filium qui coram Domino magnus erit uxor tua concipiet et pariet. — Pauperem ne contemnat dives. — Frumentum Dei sum, exclamabat sanctus Ignatius, utinam ferarum dentibus molar!

Thème 49.

175-176. — Demosthenes Atheniensibus ut urbi Olyntho adessent vehementer suadebat; Demades vero, Philippi auro corruptus, illis suadebat ne hanc urbem tuerentur. — Oza arcam, metuens ne decideret, excipere voluit; eum vero Deus morte percussit. — Jacobus suis filiis dixit: Cavete ne quid adversi Benjamin accidat. — Ruben suis fratribus dissuasit ne Josephum occiderent. — Dixit Assuerus: Advocetur Aman, et quod ab ipso expetit regina faciat. — Fili mi, ait Sapiens, vinum ne aspicias, cum splendet in poculo: jucundè quidem illabitur, sed postremo serpentis instar mordet. — Suis validis mœnibus ne confidat Babylon: istam quippe urbem evertere statuit Dominus. — Darius Charidemum ad supplicium rapi jussit. — Sancto Petro præcepit Jesus ut in vaginam suum gladium reconderet. — Verebatur sancta Monica ne filius suus Augustinus errori et voluptati non renuntiaret. — Jonathæ negotium dederat Saul ut Davidem neci daret; ille vero non commisit ut suo pareret genitori. — Prohibuit Saul ne sui milites ante completam hostium cladem aliquid cibi sumerent. — Vetabant Solonis leges mortuorum, utpote sacrorum, famam lædi. — Manlii filii, prohibuerat ne tuus pater quin tuum extra ordinem dimicares? Prohibuerat. — Absalon, fili mi, fili mi Absalon, exclamabat David, utinam pro te ego moriar!

Thème 50.

175-176. — Nobis cavendum est ne coronam nos in cælis manentem amittamus. — Quidam Lydus, magni apud omnes ob suam prudentiam nominis, Cræso dissuasit ne Persis bellum indiceret. — Titus impedire non

potuit quin Hierosolymitanum templum concremaretur. — Per Darium non stetit quin a Græcis occideretur Alexander vel proderetur. — Cyrus in urbem Sardes ingressus, vetuit eam diripi. — Utinam dives quilibet, veluti Jobus, possit dicere : Pauperibus quod a me postulabant non ego denegavi. — Abrahamus Lotho dixit : Ne sit, quæso, ullum jurgium inter me et te, meos inter pastores et tuos. — Dixit Ruben fratribus suis : Nolite Josephum occidere; hunc potius in istam cisternam projicite; at manus vestras vestri fratris sanguine ne contaminetis. — Salomoni filio suo, qui post se regnaturus erat, dixit David : Sapientiam tibi det Dominus, suam legem fideliter servare te edoceat. — Diu timuit junioris Tobiae mater ne non iterum videret filium suum qui in Mediam profectus erat. — Daniel Nabuchodonosori dixit : Tibi suadeo, o rex, ut tua peccata eleemosynis tuasque iniquitates misericordiae in pauperes operibus redimas. — Pastor, inquebat Tiberius, suas tondet oves, at non committit ut eis cutem detrahat. — Discipuli quos miserat Jesus Christus operam dederunt ut omnia ad Pascha celebrandum essent parata.

Thème 51.

175-176. — Josephi fratres, post sui patris obitum, timebant ne sui sceleris poenas luerent. — Memnon, Darii ducum peritissimus, huic principi suadebat ne certaminis periculum adiret. — Joabus, ut populo parceret, impedivit ne exercitus victor fugientes insequeretur. — Vetueratne Papius dictator Fabium equitatus magistrum, se absente, dimicare? Vetuerat. — Per Assyriorum regem non stabat quin funditus everteretur Hierosolyma. — Pythagoræ scholam petant juvenes; dicet eis : Verbis parce utimini, multum audite. — Vestras portas, o Tyrri, Alexander ne claudatis : scitote Dominum huic principi vestram urbem tradidisse. — Cui Dominus benedixit populo, huic ne male precetur Balaamus. — Josuæ Moyses respondit : Utinam Dominus suum in omnes effundat spiritum, ut

omnem populum ego prophetantem audiam. — Josephus suum argenteum scyphum, in sacco Benjamini, suorum fratrum natu minimi, recondi jussit. — Qui sanctum Ignatium Romam ducebant milites, ii metuebant ne non ante ludorum finem eo advenirent. — Quoties regina Blanca sancto Ludovico dixit : Cave, fili mi, ne ullo lethali peccato tuam animam contamines. — Artabanus Dario, fratri suo, dissuadere incassum voluit ne Scythis bellum denuntiaret.

Thème 52.

177-178. — Non te fugit quota hora Jesus Christus exspiraverit. — Adversæ res ostendunt quinam nobis vere sint amici. — A Caino quæsivit Deus cur iracundiâ arderet. — Alexandro Scythæ dixerunt : Nonne nobis licet qui sis et unde venias nescire? — Dicere nequeo quantum sancta Theresia Jesum Christum amaverit. — Demonstrant sol, stellæ et cæteræ res creatæ quanta sit Dei potentia. — Harioli regi dixerunt : Dic nobis quodnam sit tuum somnium, nosque quid indicet tibi aperiemus. — Moyses populo retulit quod Dominus præceperat. — Quod in Domini lege scriptum erat, Maria et Josephus sedulo adimplebant. — Audiens David profligatos esse rebelles, quæsivit num Absalon viveret. — Scytharum legati ab Alexandro quæsierunt utrum se amicos an hostes habere cuperet. — Dubium est num exercitus imperator magis perfectus quam Annibal unquam exstiterit. — Josephum diu luxit Jacobus, minimè dubitans quin fera illum devoravisset. — Jampridem dicitur, et merito quidem : Dic mihi quem frequentes (*ou* quocum verseris) et ego qui tu sis tibi dicam. — Rebecca parentibus declaravit Eliezer quare in Mesopotamiam venisset. — Cato censor solebat ad vesperam sibi in memoriam revocare quid interdum dixisset vel audivisset, et quid egisset.

Thème 53.

177-181. — Nemo nescit quantum Ephestionem dilexerit Alexander. — Non te præterit quomodo major posterioris quam prioris templi gloria fuerit. — Sanctus Remigius Clodovæo dixit: Quod tu incendisti, adora; quod tu adorasti, incende. — Nullus inter Ægypti hariolos dicere potuit quid duo Pharaonis somnia significarent. — Quis dubitat quin turpe sit mentiri? — Ne dubites quin Phocion unus ex clarissimis Græciæ viris exstiterit. — Dubitant nonnulli nùm Alexander cuncta quæ de ipso narrat Quintus Curtius fecerit. — Samsonis genitrici, Angelus qui illi apparuit, indicare noluit undenam esset, nec quo nomine vocaretur. — Deus dixit Salomoni: Ego tibi dabo etiam quod a me tu non postulasti, scilicet divitias et gloriam. — Josephus a suis fratribus qui ipsum non agnoscebant, quæsivit nùm adhuc viveret ipsorum pater, et quomodo valeret. — David in sui nec non et populi perniciem, cupidus fuit cognoscendi quam multi sibi parerent. — Scipio Massinissæ nepotem interrogavit nùm ad avunculum suum reverti cuperet. — Dubium est utrùm e carcere Conon evaserit an extremum supplicium passus fuerit. — Dabito nùm ullus princeps ethnicus deorum cultus studiosiorem magno Cyro se unquam præstiterit. — Imperator Severus quid agendum esset uno pervidebat intuitu, illudque illico perficiebat.

Thème 54.

177-181. — Josephus fratribus suis dixit: Indicate mihi unde profecti sitis, et quonam consilio huc veneritis. — Jesu dixit Joannes Baptista: Ad me tu venis baptizandus; at qui tu sis et quis ego sim novi. — Dubium est nùm Salomon pœnitentia peccata sua piaverit. — Tibi considerandum est quid tuam deceat dignitatem, non quid tibi liceat. — Dominus dixit Samueli: Hoc fac quod petit populus iste. — Apud Lacedæmonios moris era-

senes ab adolescentibus quos obvios habebant quærere quo irent et quonam consilio. — Alexander, præcipiens ut solis Pindari poetæ ædibus parceretur, quanti viros doctos faceret demonstravit. — Ubi natus sit Homerus incertum est. — Athenienses Theramenem, virum suæ patriæ amore commendandum, ad supplicium trahi videntes, quid sibimetipsis metuendum esset intellexerunt. — Tyrii per ludibrium interrogabant Macedones nùm major Neptuno esset Alexander. — Cicero a Catilina quæsivit utrum in nocturno conventu apud Marcum Leccam habito adfuisset, necne. — Oculi quemadmodum animo affecti simus loquuntur. — Quis ignorat quantoperè Artemisia, Cariæ regina, virum suum Mausolum desideraverit?

Thème 55.

185-187. — Formidine arescent homines, cum ultimi iudicii signa videbunt. — Cum arcè dormiret Philotas, Parmenionis filius, catenis, Alexandri jussu, constrictus est. — Abrahamus et Lothus, cum advenam quemdam aspiciebant, huic offerebant hospitium. — Stabat Abrahamus, dum cibum Angeli sumebant. — Noemus in arca mansit, dum diluvii aquæ plane exsiccarentur. — Quamdiù vivam, aiebat Jacobus, meum filium Josephum a fera pessimâ voratum ego lugebo. — Tobias, postquam recepit visum, adhuc duos et quadraginta annos vixit. — Sanctus patriarcha Benedictus, sexta die antequam moreretur, suum sepulchrum aperiri jussit. — Vix in mare Jonas immissus est, cum sedata est tempestas. — Ignis, ut hunc concepit templum Hierosolymitanum, jam extingui non potuit. — Attonitus populus expectabat dum e templo egrederetur Zacharias. — Vix imperavit Josue, cum sol stetit. — Statim ut in Deum rebellârunt angeli superbi, ecælo detrusi sunt. — Angelus Tobiae patri dixit: Cum tu lacrymans orabas, mortuosque sepeliebas, ego Domino tuas preces

obtuli. — Nunc gaudent mundani, dum iusti lugent; at æternum erit justorum gaudium, dum impii in æternum cruciabuntur.

Thème 56.

185-187. — Ducentis annis antequam Romam caperent in Italiam Galli transcenderunt. — Dum Carthago stabit, dictitabat Cato, Roma tuta non erit. — Vix animam efflavit Alexander, cum planetibus et lamentis tota regia personuit. — Statim ut Cæsar senatum ingressus est, in eum conjurati irruerunt. — Statim ut Pharaonis exercitum aspexerunt Israelitæ, metu perculsi sunt. — Postquam Romanos devicero, aiebat rex Pyrrhus, in Siciliam impetum faciam. — Tobias cum aliquem Israelitam obiisse audiebat, e mensâ surgebat ut iret illum sepulturus. — Ducem requirebat Tobias junior, cum ipsi occurrit angelus Raphael. — Ut juvenis Manlii sanguinem manantem viderunt milites, in lamenta et gemitus eruperunt. — Obiit Massinissa dum Romani Carthaginem obsiderent. — Dum Martha prandium apprabat, ad pedes Jesu Christi stabat Maria. — Nabuchodonosor de solio deturbatus est, atque ad ferarum statum redactus, donec omnem potestatem ab Altissimo oriri agnosceret. — Abrahamus centesimum annum attigerat, cum in lucem editus est Isaacus. — Caligula, priusquam animam efflaret, triginta ictibus appetitus est, semperque dicebat: Etiamnum ego vivo.

Thème 57.

185-187. — Statim ut confectum est bellum piraticum, contra Mithridatem profectus est Pompeius. — Nascitur homo veluti flos qui vix expansus est, cum jam proteritur. — Statim ut ad Prusiam, Bithyniæ regem, se contulit Annibal, princeps ille Eumeni, Pergami regi, Romanis amicissimo, bellum indixit. — Evagoras diu paruerat, antequam imperaret. — Alexander, postquam

multas gentes subegit, Indos aggrediendi consilium cepit. — Cineas Pyrrho dicebat: Quid facturus es, o princeps, cum Siciliam occupaveris? Mihi est in animo, ait rex, in Africam trajicere. — Alexandrum, cum sexto decimo esset ætatis anno, suus pater Philippus sinistro cornu præfecit, ut adversus Thebanos congrediretur. — Cum sancto viro Jobo, aliquid adversi nuntiabatur, Deo ipsum percutienti benedicebat. — Apud Raguelem mansit Tobias, dum angelus Raphael ivit ad Gabelum. — Zachariæ dixit angelus Gabriel: Tu obmutesces, dum filium cujus ortum tibi prænuntio uxor tua pariat. — Quamdiu illuxit, Scythis acriter institerunt Macedones. — Ut matrem suam aspexit Coriolanus, exclamavit: O patria, tu meam iram vicisti!

Thème 58.

188-190. — Exclamavit Jacobus: Lætus ego moriar, cum filium meum Josephum viderim. — Pauperibus opitulemur, ut cælum nobis aperiant. — Septem abundantiae anni adfuerunt, ut prædixerat Josephus. — Sanctus Lucianus, Antiochensis sacerdos, quo liberius Deo serviret, mundum ejuravit, suaque omnia bona pauperibus distribuit. — Abrahamus, ut Deo pareret, unico filio suo non pepercit; etenim gladium, ut illum percuteret, jam manu tenebat. — David suis ducibus dixit: Fugiamus hinc, ne in Absalonis manus incidamus. — Ut anima nostra nostri corporis vita est, sic animæ nostræ Deus. — Dixit regi Sauli Samuel: Cum respueris Domini verbum, jum tu rex non eris. — Jacobus suis filiis dixit: In Ægyptum redite, ut ibi cibaria ematis. — Bethlemæ natus est Jesus Christus, ut prophetæ prænuntiaverant. — Jugurtha, ut romanos senatores corrumpere, pecuniæ haud parcebat. — Diogenes, quo acrius in philosophiam incumberet, suis divitiis veluti onere se exuit, dolioque se inclusit. — Manibus operabatur sanctus Hilarius, ne aliis esset oneri. — Ut Jesus Christus pro suis